

Соціально-педагогічні засади проектування освітньо-розвивального середовища закладу освіти: емпіричний зріз

*Т. Ф. Алексеєнко,
доктор педагогічних наук,
старший науковий співробітник,
головний науковий співробітник
відділу інновацій та стратегій розвитку освіти
Інституту педагогіки НАПН України*

Завдання дослідження:

1. Визначення основних ідей соціально-педагогічного підходу у проектуванні освітньо-розвивального середовища закладу загальної середньої освіти в умовах цифровізації суспільства;

2. З'ясування стану цифрової соціалізації учнів і потенціалу середовища закладу загальної середньої освіти під час воєнного стану.

Відповідно до першого завдання дослідження: *визначено* на основі аналізу і узагальнення нормативних документів, літературних джерел та сучасної освітньої практики основні ідеї і тенденції проектування середовища освітнього закладу у вітчизняному і зарубіжному досвіді, серед яких в узагальненому баченні домінують такі, що орієнтують на конструювання освітнього середовища, дружнього до дитини та наскрізне формування в учнів соціальної компетентності у її багатоаспектності як необхідної умови не тільки ефективного функціонування

у конкретному суспільстві, а й інтеріоризації загальнолюдських цінностей; *сформульовано* основні актуальні ідеї соціально-педагогічного підходу у проектуванні освітньо-розвивального середовища закладу загальної середньої освіти в умовах цифровізації суспільства (*безбар'єрність* як трансформація освітнього середовища ЗЗСО в освітній простір в умовах війни та евакуації українських школярів в інші (безпечні) регіони України і за кордон, в умовах дистанційної форми навчання та інклюзії; організація безпекових умов здійснення освітнього процесу шляхом збереження життя і здоров'я учнів та педагогів, профілактики кіберризиків; *адаптація* учнів, евакуйованих із зон бойових дій та в ситуації стресу до нових умов освітнього середовища, за новим місцем поселення на невизначений період; *соціально-педагогічна підтримка* розвивального потенціалу учасників освітнього процесу та розвивального потенціалу освітнього середовища закладу у соціальному партнерстві).

Відповідно до другого завдання дослідження: розроблено форми google-опитувальників для педагогів, учнів та їхніх батьків з метою вивчення особливостей соціального компоненту сучасної освіти. Зібрано, узагальнено та інтерпретовано проміжні результати емпіричних даних щодо: соціального самопочуття, особливостей цифрової соціалізації учнів, безпекового і розвивального потенціалу середовища закладу загальної середньої освіти та інше під час воєнного стану, дистанційної і змішаної форм освіти; особливостей та труднощів організаційно-методичного компоненту дистанційного навчання й виховання учнів.